

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De ijs ad quæ vxor specialiter obligatur erga maritum, etiam coram Deo
secundum Scripturas 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

H. DE VITA CHRISTIAN. 133

ex virtute procedere, ita & delectatio ei coniuncta : & ita consistere potest maioris amicitiae quoddam fomentum, sicque amicitia illa quodammodo est carnalis.

De ijs, ad qua vxor specialiter obligatur erga maritum, etiam coram Deo secundum scripturas.

Articul. VIII.

Confidit in ea cor viri sui.

Prover. 31.

REGVLA I.

Vxor in primis tenetur suo marito ex diuino præcepto veram perpetuamque fidelitatem, non solum quantum ad corporis sui custodiam, ita vt nullatenus alteri miscetur: sed in omni quoque necessitate & casu, infirmitate, verbo & opere, vt nec noceat viro, nec dolum inferat ei, nec permittat ei, si quiuerit impedire, nocumeta inferri. Sic Michol fidelis extitit sancto Dauid, dimittendo eum per fenestram, ne a Saule occideretur. Quæ etiam a patre suo Saule ablata Dauid, & alteri tradita, mansit

1 Reg 19.

f 7 ab

ab illo incognita infirmam se simulans, prout primo Regum partim describitur, & Iosephus addit ibidem,

REGVLA II.

VXor suum maritum debet specialiter diligere dilectione multiplici, potissimè spiritali, vt articulo dictum est præcedenti.

Tob. 10.

Hieron.

Hinc in libro fertur Tobiaë, quòd parentes Saraë hortabantur eam diligere maritum. Vnde de sancta Paula beatus scribit Hieronymus, quòd maritum suum tam syncerè ac præcordialissimè diligebat, quòd illo defuncto quasi tota defluxit in lachrymis. Veruntamen valde cauendum est cõiugatis, ne mutuus amor eorum sit nimis carnalis: quia ex hoc multa inciderent vitia, nec solùm impedirentur à charitate spiritali adinuicem, imò etiam à spiritali dilectione proximorum: nec vllum spiritalem saporrem haberent in Deo, aut in rebus seruitijsque diuinis.

REGVLA III.

Vxor

VXOR suum maritum debet time-
re, non solum seruili, sed & ca-
sto ac amicitiali timore, qui o-
ratur ex amore.

Vxor nanque ex charitate debet es-
se sollicita, ne virum suum scandali-
zet, turbet, offendat, nec ei displiceat,
ne fiat ei adulterinae cōmixtionis, aut
vitiosae appetitionis occasio, salua
semper iustitia, ne amore aut timore
mariti peccet in Deum. Hinc ait A-
postolus: Vxor timeat virum. Hinc de
sancta recitatur Elizabeth Lantgrauia *Ephe. 5.*
Thuringiae, quod honestissimo ac il-
lustrissimo viro suo absente, in veste
humili & abiecta vacuit Deo: redeun-
teque viro moderanter & condecen-
ter ornauit se ad complacendum ma-
rito in Domino. Mulier igitur ti-
meat virum suum non solum seruili
timore: sic quippe & adultera mari-
tum suum veretur, ne ab ipso in scele-
re deprehendatur & verberibus affi-
ciatur: absente quoque marito, timet
quod citò redibit. Casta verò bona-
que coniunx formidat ne contoralem
suum offendat, & ne reliquatur ab
illo: dumque absens extiterit vir, ti-
met quod diu tardabit.

RE-

VXor suo marito tenetur subiectionem in obsequijs, obedientiam in præceptis, reuerentiamque in verbis.

1. Cor. 11.

Nempe, vt dictum est: Vir caput est mulieris, & principalior ea in regimine domus Idcirco in ijs, ad quæ se extendit autoritas viri in eam, debet sic subijci viro. Vnde in exordio mundi Dominus dixit ad Euam: Sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui. Et in libro Hester habetur: Cunctæ vxores tam maiorum, quàm minorum, deferant maritis suis honorẽ.

Gen. 3.

Hest. 1.

1. Pet. 3.

Eccles. 24.

1. Tim. 2.

1. Pet. 3.

Beatissimus etiam princeps Apostolici ordinis in prima sua canonica allegat ex Genesi, quòd Sara obediebat Abrahæ, Dominũ cum vocans. Hinc in Ecclesiastico dicitur: Mulier si primatum habeat, contraria est viro suo. Ideo ait Paulus: Mulierem non permitto dominari in virum sed subiectã esse. Et princeps Apostolorum: Mulieres, inquit, subditæ sint viris suis. Veruntamen dominium viri super vxorem non est purum, sed mixtum, vt etiam fatetur Philosophus: quoniã in multis maritus & vxor iudicantur
ad

ad paria, & vxor mariti est socia potius, quàm ancilla. Propter quod prima foemina illa non de pede, sed costa viri est facta. Idcirco maritus ad coniugem suam habere se debet in verbis & factis humiliter & benignè, non aspernanter ac durè. *Gen. 2.*

REGVLA V.

VXor suo marito tenetur cohabitacionis consortium. *Gen. 1.*

Ait nanque Apostolus: Præcipio vxorem à viro non discedere. Sic & bona acerudita illa vxor sancti Boëtij virum suum doctissimum in exilium sequebatur, nec voluit eum in aduersis relinquere. *1. Cor. 7.*

REGVLA VI.

VXor viro suo tenetur operationis auxilium.

Etenim maritus & vxor in multis mutuo egent auxilio, & aliqua conuenientiùs fiunt per virum, quædam per coniugem: propter quod homo vocatur animal sociale, politicum ac domesticale, atque vt legitur in Genesi, Dominus in mundi exordio est locutus: Non est bonum hominem esse solum, faciamus ei adiutorium simile illi. *Gen. 2.*

RE-

VXOR viro suo tenetur carnalis
debiti solutionem.

1. Cor. 7.

Ait enim Apostolus: Mulier pote-
statem corporis sui non habet, sed vir.
Veruntamen certis temporibus, vt-
pote temporibus pœnitentiæ deputa-
tis, & infirmitatis, ac menstrui fluxus,
diebus quoque præcipuæ deuotionis
& multum solennibus ac sacrae com-
munionis, debet se, quantum conue-
nienter decenterque potest, ad hoc
difficilem reddere, & quâdo vicina est
partui: imò ex tempore, quo impræg-
nata est vxor, deceret ambos à copula
abstinere, si fragilitas ipsorū permit-
teret, vt sanctus ait Ambrosius: quod
etiam ad prolis decorem non parum
conferret.

REGVLA VIII.

Quemadmodum vxor virū su-
um tenetur spiritaliter quoq;
diligere: ita tenetur eidē spiri-
tales actus charitatis impendere.

Ideo quamuis de iure & cursu com-
muni maritus principalior sit vxore,
& rationabilior atq; prudentior ea,
frequenter tamē cōtingit, quod vxor
partim ex naturalib⁹ donis partim ex
donis

H. DE VITA CHRISTIAN. 139

donis gratuitis deuotior sit prudētior
que marito. Tali ergo matronæ con-
gruit virum suū tempore apto ad me-
liora hortari, & pro culpis corripere,
præsertim cū ad charitatiuam cor-
reptionem oēs teneantur Christi fide-
les: & orare pro ipso, ipsum quoq; pa-
tienter sufferre, vt valeat eum lucrari.
Propter quod summus ait Apostolus:
Si qui viri non credunt verbo, per mu-
lierum bonā conuersationem salui fi-
ant. Vas quoq; electionis: Vnde, in-
quit, scis mulier, si virum saluū facies? *1. Pet. 3.*
Sic deuotissima illa sancta Cæcilia spō-
sum suum, adhuc ferocem, amoroſe ac
dulciter alloquens, eundē ex leone cō-
uertit in agnum. Hinc etiam, vt primo
regum describitur, Abigail mulier *1. Reg. 25.*
valde prudens, virum suum adhuc e-
brium vesperi non increpauit, sed ma-
ne vino iam digesto.

*De ijs, quæ parentes tenentur filijs suis
ac filiabus. Articulus IX.*

QVI diligit filiū suū, instanter *Prover. 13.*
erudit illum in libro Prouerb.

REGVLA I.

PArētes soboli suæ primo tenētur cor-
poralē educatiōē, donec psonaliter
valeat necessaria sibi lucrari, si paup sit